

תורת הר שמואל

פרשת וירא תש"פ זמני השבת:

כניסה: 4:10 צאת: 5:18 ר"ת: 5:52 שקיעה: 4:43

מזל טוב!

הר' שמואל מן ורעיתו הי"ו

על הולדת הבן, שבת של שמחה, חזנים מיוחדים וקידוש
שלום זכר בליל שבת - פרטים בעמוד 5
וכן לשכן המיוחד

הר' מנחם טוקר הי"ו
שזכה לעלות חתן בראשית

הרב דב קוק ורעיתו הי"ו
על נישואי הבן שיתקיימו בעזה"

ושבת אופרוף עם קידוש אחר מניין ראשון בבית הכנסת החסידי

הר' מתן חיון ורעיתו הי"ו
על הולדת הבן

ברכה שמחה ונחת באורך ימים ושנים!

נתרם על ידי ר' שמואל מן הי"ו

ברכה שמחה פרנסה ונחת באורך ימים ושנים בזכות זיכוי הרבים

כתוב בפרשה בפרק י"ט פסוק ג': ויפצר במ מאד ויסרו אליו ויבאו אל ביתו ויעש להם משתה ומצות אפה ויאכלו, לוט עשה משתה עבור האורחים שהביא אל ביתו.

רואים כאן שחלוק החסד של אברהם כיצד הכניס אורחים, מחסד של לוט כיצד הוא הכניס אורחים, שבאברהם כתוב - וימהר אברהם, רץ אברהם, ויתן לפניו והוא עמד עליהם, שהוא מעשה חסד השלם ממש רץ ודואג לאורחים בכל גופו, ואילו בלוט כתוב ויעש להם משתה היינו שעושה חסד אבל זה חסד שהוא יהיה גם נהנה על ידי שעושה "משתה" ושיהיה משתה עם אורחים, וזה גם מעלה רמה מאוד של הכנסת אורחים כשעושה ממש לשמה וכדין המצוה, וכמו שכתוב בספר טעמי המנהגים באות תתרת"ז שהביא שם שבסעודת מריעים (סעודה שעושה עבור רעיו וחבריו) מקיים הכנסת אורחים, ולפי זה הרי גם לוט קיים הכנסת אורחים, אלא שבכל זאת זה חלוק מהחסד של אברהם כי אברהם כלל לא חישב את הנאת עצמו כחלק מהגורם לעשות הכנסת אורחים, ועיין בפרק כ"א פסוק ח' שכתוב - ויגדל הילד ויגמל ויעש אברהם משתה גדול ביום הגמל את יצחק, והוא שגם אברהם עשה משתה אלא שעשאו ביום הגמל את יצחק, זאת אומרת שהסיבה לא הייתה כדי לעשות סעודה גדולה להנאת עצמו אלא היה לזה סיבה בגלל יום היגמל את יצחק, ושם יש עוד טעם בעשיית המשתה כמובא בכמה מקומות ואעתיק את לשון הילקוט שמעוני בפרשת וירא אות צ"ג, אותו היום שגמל אברהם אבינו את יצחק בנו עשה משתה גדול והיו אומות העולם אומרים ראיתם זקן וזקנה שהביאו אסופי מן השוק ואומרים בננו הוא (שהיו הגוים אומרים שאברהם ושרה מצאו ילד ברחוב והכניסו אותו אל ביתם) ולא עוד אלא שעשו משתה גדול כדי להעמיד דבריהם (שהגוים היו אומרים לא מספיק שהם אספו ילד מהרחוב אלא עוד עושים משתה כדי להראות לכולם כאילו שהוא ילד שלהם, ואפשר להסביר במדרש בעוד דרך) מה עשה אברהם אבינו? עמד וזימן כל גדולי הדור ואף שרה אמנו זימנה את נשותיהם וכל אחת ואחת הביאה את בנה ולא הביאה מניקתה נעשה נס וכו' והניקה את כולו, ועדיין אומרים שרה בת תשעים שנה תלד! אברהם בן מאה שנה יוליד! מיד נהפך קלסתר פנים של יצחק ונדמה לאברהם, באותה שעה אמרו אברהם הוליד את יצחק! ורואים שכשאברהם עשה משתה היה לו סיבה לעשות ולא סתם בשביל שמחת והנאת עצמו, ולכן בחסד של הכנסת אורחים רואים שכתוב שהוא עומד עליהם, ועיין עוד ביעקב ולבן שכתוב - ויעש להם משתה, אבל שם זה לא היה עבור הכנסת אורחים אלא בשביל סיבה אחרת.

אברהם אבינו מתפלל ומבקש: (י"ח כ"ד) אולי יש חמשים צדיקים בתוך העיר האף תספה ולא תשא למקום למען חמשים הצדיקים אשר בקרבה, אולי יש חמשים צדיקים בתוך סדום.

בימינו גם אם יש חצי צדיק או רבע צדיק כבר הוא מפורסם וידוע לכל, הוא פוקד עקרות ומחולל פלאים, ומוכר בקבוקי יין עם התמונה של עצמו כסגולה לכל חולי! אם כן מה שואל ומבקש אברהם אבינו אם יש חמשים צדיקים בתוך העיר, חמשים צדיקים בסדום, הרי אם היו חמשים צדיקים ודאי היה אברהם אבינו שומע עליהם, בדור שקשה למצוא אנשים יראי שמים הרי מיד כל האנשים הישרים והצדיקים מחפשים להתקרב האחד לשני כדי ללמוד עוד ולהיות בחברה של גדולים! ואם אברהם לא שמע עליהם עד אז, ודאי שאין שם חמשים צדיקים, אם כן מה הוא שואל ומבקש אולי יש?

חזו בני חביבי
עמוד 8

נועם דברות
עמוד 7

הלכה פסוקה
עמוד 6

מעשה שהיה
עמוד 5

עיון הפרשה
עמוד 4

למדני חוקיך
עמוד 3

פרפראות
עמוד 2

פרשה מפורשת המשך מעמוד 1

אחריהם ועל כן אל יחשוש מלעסוק בדבר זה, והדרך השנייה אפשר להסביר שזו אזהרה שגם אם עוסק להוציא יקר מזולל יש לו לדאוג ולבדוק כל רגע בחשש שהוא עצמו לא יהיה נמשך אחריהם ואפילו במעט, ופשטות משמע כמו הדרך השני שביארתי, כי כך רואים שפירש הרד"ק ז"ל, ישו בו המה אליך ואתה לא תשוב אליהם - אבל זה השמר לך שלא תשוב לרעתם בהשתדלותיך עמהם שמא יטעון ברוב טענותם זה השמר לך השתדל עמהם שישו בו המה אליך והשמר שלא תשוב אתה אליהם עכ"ל, וכן משמע גם מהפסוקים שם, שבפסוק י"ז אמר - לא ישבתי בסוד משחקים, וכן בתחילת פרק ט"ז כתוב שלא יקח אשה ושלא יהיו לו בנים במקום הזה, והוא כלל גדול לידע שלפעמים יקל על אנשים ללכת עד קצוות תבל כדי לעשות חסד עם אחרים להוציא יקר מזולל, מאשר לעשות חסד עם עצמו במקומו, כי לעשות חסד עם עצמו הוא חובתו של אמת וע"כ קשה לעשותו, ולהוציא יקר מזולל חיובו הוא תחילה להוציא את עצמו! אבל מי שלא הוציא את עצמו והולך לעשות חסד עם אחרים הרי שחשש רב הוא שיקרב אליהם ואפילו במעט, וגם כפי דרך ראשונה שרשמתי אף שאין זה הפירוש נראה על דרך ממה נפשך לומר שאם יש הבטחה שלא יקרב אליהם הרי שאם תראה שקרב אדם אל הרשעים בזמן התעסקותו לקרבם ואפילו במעט, הנה שלא התקיימה בו ההבטחה, ובהכרח צריך לומר טעם - כי לא הוציא יקר מזולל, וטעם שלא הוציא יקר מזולל - כי אם האדם הוא קטן אין לו כח להציל ולהוציא אחרים, ועל כן יעמוד אדם בעצמו להרבות עבודתו את הבורא, ואז ממילא שהוציא יקר מזולל את עצמו, שהוא עיקר חיובו, וגם אחרים יהיו ניצולים הצלת אמת! אברהם אבינו קירב הרבה אנשים תחת כנפי השכינה, אבל תמיד דאג שהם יתקרבו אליו, הם יעלו לדרגתו, ולא חס וחלילה שהוא ירד ממעלתו בעבודתו כדי להציל אחרים, כי אז זה רק הפסד ולא רווח!!

אלא אברהם אבינו לא שאל על צדיקים ממש, אלא הוא שאל על צדיקים בסדום! אולי יש אנשים בסדום שביחס לבני עירם הם נקראים צדיקים? ובצדיקים כאלה ביקש אברהם אבינו שזה יהיה מספיק כדי להציל את סדום, זה מה ששאל אברהם, ולכן הוא לא הכיר אם יש כאלה אנשים או לא, כי אברהם אבינו דאג שיהיו סביבו אנשים צדיקים ממש אבל מי שהוא רק צדיק בסדום, זה לא אדם שיש לו שום שייכות לאברהם אבינו, על צדיק כזה באמת אברהם אבינו לא שמע!

היה פעם אדם בכפר נידח שהרגיש עשיר גדול, מסתכל בבוז על חבריו ושכניו. ולמה? כי לו היה רכב מדגם סובארו שנת 91 ולשכנים שלו לא. כל בוקר היה יוצא מביתו שמח וטוב לב מגלגל את מחזיק המפתחות על אצבעו, מסתכל ימינה ושמאלה כדי לוודא שכולם רואים את העשיר נכנס למכוניתו. והנה יום אחד הוא נסע לעיר הרחוקה, ושם התחיל להבין שבעיר הגדולה הוא עני מרוד! כך להבדיל גם בתורה ויראת שמים, אם אדם נמצא במקום שאין שם תורה ויראת שמים, ושם יכול לומר הלכות ודרשות, אין זו גדולה של תורת אמת, אלא מעלה של צדיק בסדום! אבל להיות צדיק ממש אדם צריך לשאוף לגדולות ולקבל דוגמא וציון דרך מהגדולים, ואז הוא מחפש גובה של עבודת ה' ולא רדידות!

בירמיה פרק ט"ו פסוק י"ט כתוב - לכן כה אמר ה' אם תשוב ואשיבך לפני תעמד ואם תוציא יקר מזולל כפי תהיה ישו בו המה אליך ואתה לא תשוב אליהם, ופירש רש"י - ואם תוציא יקר מזולל, אם תוציא אדם הגון מאדם רשע שתחזירנו למוטב, כפי תהיה, שאני גוזר גזירה ואתה מבטלה, ישו בו המה אליך ואתה לא תשוב אליהם, יתובן אינון לפתגמך ואת לא תתוב למטעי בתריון ע"כ, ואפשר לפרש את דברי רש"י בשני דרכים, הדרך האחת שהקב"ה מבטיח למי שמוציא יקר מזולל שהוא עצמו לא יפגע, אלא הם ישובו אליו ולא הוא יגר

פרפראות הרב משה קליין

אין המחותרן טועם כלום? השיב לו הרוזינאי: לפני שירדנו לעולם הזה תנאי התנינו עם הגוף, שלא נרד לעולם הגשמיים אם הוא הגוף לא יקבל עליו שלא ליהנות מעולם הזה ולהסתפק רק בנחוץ להחזיק את החיות. הגוף הסכים לזה ושומר את הבטחתו! בשמעו זאת חדל גם ר' חיים לאכול. שאל אותו הרוזינאי, ואתה, מחותרן מדוע אינך אוכל? כלום גם אתה התנית תנאי עם הגוף? - חייך ר' חיים, לא התנית כל תנאי עם הגוף. גופי דורש מה שגופו של כל בשר ודם דורש. אלא העניין הוא בזה, בכל ליל שבת מלווים אותנו מבית הכנסת שני מלאכים ובהגיענו על סף ביתנו אנו מברכים אותם, שלום עליכם מלאכי השרת, בואכם לשלום. אולם מיד, עוד לפני הסעודה אנו נפרדים מהם ב"צאתכם לשלום", מדוע? מה אכפת לנו אם ישארו בסעודה? הכנסת אורחים היכן? - אלא שעם מלאכים שאינם אוכלים לא נעים לשבת יחד בסעודה.

(י' יפת)

נראה לומר לפי חז"ל, שצפה אברהם ברוח הקודש שיעשו ישראל את העגל ואמר: "אז יראה ה' זכות העקדה וירחם עליהם". וזה, וירא והנה איל אחר - העגל - נאחז בסבך, שישראל יסתכבו במעשה העגל וביקש רחמים שזכות העקדה תעמוד להם. ועוד נראה לומר: "והנה איל אחר נאחז בסבך" - בתיבת "סבך" - כי אצל ס' עומד ע' ואצל ב' - ג' ואצל כ' - ל', עגל, וזה נאחז בסבך. ועוד רמז כאן למעשה העגל, שאם תחלק אותיות "סבך" לב' חלקים יצא "איל" וזה, וירא והנה איל אחר - עוד איל - נאחז בסבך, ראה את האיל השני הנרמז בסבך ושניהם אחוזים בהר ה' יראה - יראה את זכות העקדה.

(ר' שמשון מאוסטרופולי)

ויאכלו...

כשאדמו"ר ר' חיים מקוסוב נפגש בפעם הראשונה עם מחותרן אדמו"ר ר' ישראל מרוזין סעדו יחד. ר' ישראל כדרכו כמעט שלא נגע במזון, טעם מעט והרחיק את האוכל. שאל אותו ר' חיים מקוסוב - מדוע

וישא עיניו וירא והנה שלושה אנשים נצבים עליו... ורחצו רגליהם.

"כסבור שהם ערביים שמשתחווים לעפר רגליהם" (רש"י)

בהמשך הפרשה אומר אבימלך לאברהם "ועתה השבעה לי באלוקים הנה" ואברהם אומר "אנכי אשבע" אבימלך רצה מאברהם שישבע לו ב"אלוהים הנה" זה שם האליל לו עבד אבימלך ואברהם עונה לו "אנכי אשבע" אני נשבע רק בשם ה' "אנכי ה' אלוקיך" (מעם לוועז)

ההדגשה בתחילת הפרשה "וירא והנה שלושה אנשים" כאשר אפשר היה לכתוב "וירא שלושה אנשים" ללא והנה.

מאחר והיה סבור שהם ערביים אולי מאנשי אבימלך העובדים ל"הנה" לכן "ורחצו רגליהם". הערביים באבק רגליהם = 730 תרפים = 730. (משב"א)

"והנה איל אחר נאחז בסבך" המפרשים מדקדקים, הרי לא היה רק איל אחד מה איל אחר?"

למדני חוקיך הרב חיים דדש

שימוש במקרר ומקפיא בשבת וביו"ט

הנה בדין מקרר בשבת וביו"ט דנו גדולי הפוסקים ונביא כאן את הדעות והבעיות והפתרונות.

במקרר (ומקפיא) ישנם כמה סוגים ובמיוחד במקררים החדשים ישנם בעיות חדשות שלא היו בדור הקודם.

הנה בפעולת המקרר מהסוג הפשוט התהליך הוא, בתוך מערכת הקירור ישנו גז מסוים. טבעו של גז זה בזמן שהוא מתכווץ מתחמם ובזמן שהוא מתפשט מתקרר. וישנו מנוע שדוחס את הגז בזמן

הדחיסה הגז מתחמם כשהגז מגיע לדרגת חום מסוימת במדחס, נפתח ססתום ליציאה של הגז מהמדחס לתוך צנרת המקרר שהוא מתקרר מאד, ע"י זה הוא גורם לקרר את הדברים שנמצאים במקרר או במקפיא. בתוך המקרר נמצא ווסת המכוון לטמפרטורה רצויה אשר בזמן שהחום עולה במקרר או במקפיא מחמת כניסה חום מבחוץ או מחמת איבוד הקור בצורה טבעית, בווסת ישנו גז אחר, שבהתפשטותו הוא מחבר מחדש את המנוע לדחיסה מחדש וכשמגיע לטמפרטורה הרצויה הגז בווסת מתכווץ ומנתק את פעולת המנוע וחוזר חלילה.

השאלות ההלכתיות בסוג מקרר זה כדלהלן: בפתיחת דלת המקרר אדם גורם להכנסת חום הגורם מחדש לפעולת המנוע, (לשאלה של המנורה במקרר הפתרון היחיד הוא לנתק את המנורה מערב שבת).

אדם הרוצה לפתוח את דלת המקרר בזמן שהמנוע עובד לרוב הפוסקים מותר, מפני שאינו גורם להפסקת המנוע אלא להמשך פעולתו והרי זה כמי שסוגר את הדלת או החלון כדי שהרוח לא תכבה את הנר שמותר, ולא דומה למוסיף שמן בנר שימשיך לדלוק, שבנר מוסיף חומר בעירה וכאן הוא דבר צדדי שגורם המשך פעולת המנוע. (יש עוד בעיה של מיגו דאיתקצאי לבין השמשות בזמן שאין המנוע עובד בבין השמשות אבל רוב הפוסקים מתירים זאת ולא נרחיב).

בזמן שהמנוע מופסק יש בעיה של גרימת חיבור מחדש של פעולת המנוע ע"י הוסת הנמצא בתוך המקרר, ולפעמים מיד עם פתיחת הדלת נדלק המנוע. דעת הגרש"ז אורבך (במנחת שלמה ס' י')

להתיר גם באופן זה והסיבה שהוי ספק פסיק רישא דניחא ליה, או דלא איכפת ליה, ועוד שבהדלקת המנוע אין ודאי איסור דאורייתא מפני שאין אש או ניצוץ הנראה לעין, וגם הוי מלאכה שאינה צריכה לגופה. ואף לדעת החזו"א המחייב מחבר מעגל חשמלי משום בונה אפשר שכאן יודה ע"ש, ומדין בישול וחימום הגז הנמצא במדחס אין בזה איסור תורה שהרי בזמן החימום נהפך מנוזל לגז ואינו דרך בישול, ע"ש מ"ש באורך.

לדעת מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל עדיף להחמיר ולפתוח רק בזמן שהמנוע עובד והמיקל לפתוח בזמן שהמנוע מופסק יש לו על מי לסמוך.

דעת האור לציון שלכתחילה עדיף לפתוח רק בזמן שהמנוע עובד מפני בישול הגז, ומ"מ אפשר להקל מפני שאין מתכוין באיסור דרבנן והוי גרמא באיסור דרבנן.

ויש שרצו לאסור אף אם הוציא את המנורה מפני הלחצן של המנורה לדעת החזו"א הוי בונה ומ"מ נראה שגם בזה יודה החזו"א להתיר שהוי דרך שימוש בכך ולא מייצר דבר חדש.

והדרך הטובה ביותר הוא לחבר את המקרר לשעון שבת שבזמן הסעודות ובזמן השימוש יהיה המקרר במצב כבוי ובשאר השבת ידלק, ואז לכו"ע מותר, אולם כל זה במקררים ומקפיאים הפשוטים, אולם היום מצויים מקררים משוכללים אשר גורמים לבעיות איסור ודאי,

סוג מקרר ומקפיא אשר בפתיחת דלת נדלק או מופסק מאורר.

סוג מקרר עם צג דיגיטלי אשר משתנה בו מספרים בפתיחת דלת.

מערכת הפשרה המפעילה גופי חימום.

חיישנים אלקטרוניים המושפעים מיד עם פתיחת דלת.

ספירת פתיחת דלת במחשב המקרר לצורך הגדלת פעולת המנוע.

מקרר עם מנוע אניורטר אשר פועל תמיד ומשתנה רק מהירות סיבובי מנוע ע"י כניסת חום או פתיחת דלת.

בכל מקררים אלו יש לדאוג להתקן שבת מיוחד הפותר את כל הבעיות ע"י עקיפת הוסתים והמחשב של המקרר, במקררים אלו לא כדאי מבחינה מכאנית להפעיל עם שעון שבת מפני שהורס את הכרטיס והמנוע של המקרר.

אדם ששכח לכבות את המנורה או להעביר למצב שבת, יש מתירים במקום שהאוכל של שבת נמצא במקרר לומר לקטן שאין יודע שיש מנורה הנדלקת, שיוציא דבר בשבילו כגון איזה דבר שהוא אוהב, ושלא ידע שע"י פתיחת הדלת יש הדלקה של מנורה וכדומה.

ולומר לגוי אם הוא איסור ודאי כמו מנורה, ובמקרר נמצא עיקר סעודתו שאם לא יפתח לא יהיה לו סעודת שבת אפשר לרמוז לגוי לא בצורה מפורשת (הגרש"ז אורבך ועוד).

(יש אפשרות למצוא התקן שבת ממכון הטכנולוגי או במשמרת השבת טל. 072-2164422, ויש להם התקנים לרוב המקררים החדשים.)

"כבר כתיב 'ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחרריך'. נמצא כל עניינים כאלו גורמים לישראל להיות נתונים בהסתר פנים ח"ו, וגם איתא בזוה"ק פרשת נשא שדבר זה גורם לשרות סטרא אחרא בביתא וגורם מסכינותא לביתא. על כן נדב לבי בעז"ה לאסוף את כל מאמרי חז"ל השייכים לענין זה, ולהראות לפני הכל את גודל העוון והעונש שיש בזה, וגודל המעלה להאשה הצנועה בדרכיה, שע"י"ז היא זוכה לבנים יראי השם וחשובים שבדור, אולי על ידי זה יראו ויקחו מוסר ויתוקן קצת הפרצה הגדולה הזאת, ובזכות זה נזכה לראות בבנין ירושלים גדריה ועניניה בב"א" (החפץ חיים - ספר גדר עולם)

עיון הפרשה הרב דוד וייס

למה צחקה שרה

"ותצחק שרה בקרבה לאמור אחרי בלותי הייתה לי עדנה האף אמנם אלד ואדוני זקן ? ויאמר ה' אל אברהם למה זה צחקה שרה לאמר האף אמנם אלד ואדוני זקן ? ויאמר ה' אל אברהם למה זה צחקה שרה לאמור האף אמנם אלד ואני זקנתי היפלא מה' דבר , למועד אשוב אליך כעת חיה ולשרה בן !"

הרמב"ן מקשה כאן מספר שאלות, (א) אני תמה בנבואת הצדקת איך תכחש כאשר אמר השם לנביא ? (ב) למה לא האמינה לדברי מלאכי אל-הים ? והרמב"ן מתרץ מה שנראה בעיניו כי המלאכים האלה היו נראים כאנשים פשוטים ובאו אל אברהם לבשר לו שיהיה בן לשרה

והיא לא ידעה כי מלאכי עליון המה ואולי לא ראתה אותם כלל, וכמו שכתוב ושרה שומעת ותצחק שרה בקרבה ללעג וכו' והקב"ה האשים אותה לאברהם למה היה הדבר נמנע בעיניה וראוי לה שתאמין או שתאמר אמן כן יעשה ה'!

ואנו צריכים ללמוד מכאן יסוד גדול. ונצייר לעצמנו איך שאיש עני בא לביתנו ובעלת הבית אשה זקנה באה בימים והיא חשוכת בנים ונתנה לו נדבה והאביון הזה מרוב רגשי תודותיו על החסד אשר עשתה עמו מברך אותה ובין שאר הדברים הוא אומר לה שבשנה הבאה היא תזכה ללדת בנים... והנה האישה היא יודעת בעצמה שכבר עברו עליה עשרות שנים שחדל ממנה גם כל האורח של נשים ובמהלך טבעי כבר אי אפשר ממש שעוד תלד בנים בעת בלותה וזקנותה, והנה אם האישה הזאת לא תשיב לברכת האביון: אמן כן יעשה ה' הנה משפטה חרוץ ככופרת וכמי שאינה מאמינה ביכולת ה'!

ובאמת כבר הקפיד עליה ה' והאשימה בזה לאברהם לאמור היפלא מה' דבר כי הרי לא ענתה אמן ? ! ואמנם משפטי ה' אמת כי הרי לולי הייתה זקנה ולולי כבר חדל ממנה אורח כנשים הלא תיכף היו עולות על דעתה מחשבות ותקוות כי יקיים ה' את ברכת זה העובר דרך.

אלא שאחרי שכבר "חדל" הנה כבר חדלה מלקוות ולהתפלל על זה, הנה האם יש איזה חילוק בין מצב של "חדל" למצב של "לא חדל" ? זוהי הטענה הגדולה ביותר על אדם. היפלא מה' דבר כלומר האם יש דבר מופלא ומופרד ומכוסה.

אצל המאמין השלם אסור להיות חילוק כל שהוא באיזה מצבים שהוא. זוהי תכלית האמונה. מה נורא הדבר ? והנה נאשמה הצדקת הזאת בחוסר אמונה ואיך אפשר להבין את זה ?

הרמב"ן מאריך להסביר את "ותצחק שרה בקרבה לאמור אחרי בלותי הייתה לי עדנה ואדוני זקן" שיש שני פירושים במשמעות המילה "ותצחק" יש משמעות של לעג כמו שכתוב "יושב בשמים יצחק ה' ילעג למו" וזה לא במשמעות כי השחוק לשמחה הוא בפה כמו שכתוב "אז ימלא שחוק פינו". אבל השחוק בלב לא יאמר בשמחה בפה כמו שכתוב "אז ימלא שחוק פינו" והקב"ה האשים אותה באומרו אל אברהם למה היה הדבר נמנע בעיניה וראוי לה שתאמין או שתאמר אמן כן יעשה ה'!

והנה אברהם אמר אליה למה צחקת היפלא מה' דבר ולא פירש אליה כי ה' גילה אליו סודה, היא מפני יראתה אל אברהם תכחש בו כי חשבה כי אברהם מהכרת פניה יאמר כן או מפני ששתקה ולא נתנה

שבח והודאה בדבר ולא שמחה והוא אמר לא כי צחקת ואז הבינה כי בנבואה נאמר לו כן ושתקה ולא ענתה אותו דבר ! וראוי שנאמר עוד כי אברהם לא גילה את מה שנאמר לו בתחילה (בפרשת לך לך פרק י"ז בפסוק י"ט שהקב"ה אמר לו "אבל שרה אשתך יולדת לך בן") אולי המתין עד גלות ה' אליה הבשורה ביום מחר כי ידע כי לא יעשה ה' אלוקים דבר כי אם גלה את אוזן עבדיו הנביאים. ויש עוד דרך להסביר את הדבר שמרוב זריזותו במצוות היה טרוד במילתו ומילת עם רב בביתו ואחר כך בחולשתו ישב לו בפתח האוהל והמלאכים באו טרם שהגיד לה דבר.

ב.

בעל המדרש רבא בפרשת וירא מביא את דברי רבי יהודה בן רבי סימון האומר מעולם לא נזקק הקב"ה להשיח עם אישה אלא עם הצדקת ואף היא על ידי עילה ומסביר שם רש"י שהכוונה היא שהקב"ה לא נזקק לדבר עם שום אישה חוץ מפעם אחת שדיבר עם שרה, וגם מקרה זה היה לו סיבה.

אני לא זכיתי להבין מה היה הקושי להשיח עם אישה בכלל ומה היה המיוחד בפעם ההיא. וממשיך בעל המדרש רבא ומביא את דברי רבי אבא בר כהנא בשם רבי אידי האומר כמה כירכורים כירכר הקב"ה בשביל להשיח עמה ומפרש בעל מוהרז"ו את המילה כרכורים - דיבורים וצעקות שאמר לה הקב"ה "ויאמר לא כי צחקת".

ממשיך רבי אליעזר ושואל והכתיב בבראשית ט"ז ותקרא שם ה' הדובר אליה - עונה רבי יהושוע בשם רבי נחמיה שבמקום שהוא היה הדיבור האלוקי על ידי מלאך. ממשיך בעל המדרש רבא ושואל והכתיב אצל רבקה ויאמר ה' לה ועונה רבי לוי על ידי מלאך.

והשאלה שצריכה להישאל היא שאצל שרה בכלל לא ברור שה' הוא שדיבר עמה ואולי את הדיבור לא כי צחקת אמר לה אברהם אבינו ובכל זאת לחז"ל היה ברור להם שאת הדיבור "לא כי צחקת" דיבר הקב"ה ! ואולי באמת הדיבור היה על ידי מלאך ?

ואולי התשובה היא שבאמת כאשר הקב"ה רוצה לבשר בשורה טובה הוא יכול לעשות את זה על ידי שליח או על ידי מלאך כל שהוא אבל בעת שרוצה הקב"ה להוכיח את מי שהוא - הוא לא עושה את זה על ידי שליח אלא דווקא בעצמו! לומר לרבקה "שני גויים בבטןך ושני לאומים ממעיך יפרדו ולאום מלאום יאמץ ורב יעבוד צעיר" הוא יכול לעשות על ידי שליח אבל להוכיח את שרה למה היא צחקה את זה אי אפשר לעשות על ידי שליח ! להזמין מי שהוא לחתונה אפשר להזמין גם בפקס אבל להוכיח ולטעון למה לא באת אי אפשר ! את זה הוא היה צריך לעשות בעצמו.

שבת שלום לכל המתפללים בבתי הכנסת בהר שמואל ולחברים המקשיבים לקולך די בכל אתר ואתר.

”אצל המאמין
השלם אסור
להיות חילוק כל
שהוא באיזה
מצבים שהוא,
זוהי תכלית
האמונה, מה נורא
הדבר? והנה
נאשמה הצדקת
הזאת בחוסר
אמונה ואיך
אפשר להבין את
זה?”

בס"ד

ערש"ק וירא לסדר וימל... את ... בנו בן שמנת ימים תש"פ
מתוך שבח והודי' להשי"ת
על כל הטובות שגמלני ועתה כאשר הגדיל עלי חסדו בהולדת בני
במז"ט ובשעטו"מ
הנני להודיע כי

השלום-זכר

יתקיים ברצו"ה בליל שב"ק הבעל"ט
בשילוב שבת אחים בשירה וזמרה עם החזן הרב בנימין הלפגוט ובעל
המנגן הרב פיני איינהורן בליווי מקהלה
בביה"כ החסידי הר שמואל
בשעה 8:30

תפילת ליל שבת בנוסח הרב שלמה קרליבך עם בעל המנגן הרב
שמואל גריינמן

תפילת יום שבת בשעה 9:00 עם בעלי המנגנים הרב שמואל גריינמן
והרב פיני איינהורן ומקהלה
קידושא רבא כיד המלך (חתן תורה וחתן בראשית) מיד לאחר התפילה
בהשתתפות החזן הרב בנימין הלפגוט

מוצש"ק הבדלה מוזיקאלית ומיד לאחמ"כ ק"ש ליינען וחלוקת פקאלך
לילדים

הוואך נאכט וסעודת מלווה מלכה במוצש"ק בשעה 8:30

ואי"ה בשמחתכם ישמח לבי גם אני
בידידות

שמואל מן ומשפחתו

הלכה פסוקה הרב יוסף שטילרמן

הכנסת אורחים

שאלה: האם מחוייב להזמין לסעודת שבת בחורים הלומדים בישיבת מיר מדין "הכנסת אורחים"? האם מחוייב להזמין אלמנה שגרה בשכונה שאין לה עם מי לאכול סעודתה?

הקדמה: מצינו כמה גמרות לענין גודל מעלת מצוות "הכנסת אורחים": גדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה, שאברהם אבינו היה מדבר עם הקב"ה והלך כדי לקבל אורחים^(א). בזמן שבת המקדש קיים מזבח מכפר על אדם, עכשיו שלחנו של אדם מכפר עליו^(ב). כל הרודף אחר צדקה, הקב"ה ממציא לו מעות^(ג). בנוסף, מצוה זו היא אחת מן המצוות שעליהם נאמר "אלו דברים שאדם אוכל פירותיהם בעולם הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא"^(ד). בנוסף, כל המכניס אורחים לביתו מקיים בזה מצוות עשה מן התורה של ואהבת לרעך כמוך^(ה).

מהו חיובו: אדם מקיים מצוות הכנסת אורחים ע"י אכילה, שתיה, ולוויה, ו"א אף לינה"^(ו). דהיינו שאם נזדמן לו "אורח", שיש להכניסו ליתן לו אכילה שתיה, ואח"כ בשעה שהוא יוצא מביתו ללוות אותו. והחפץ חיים כתב שיש לכל אחד ואחד להשתדל שיהיה לו חדר מיוחד בביתו כדי לקבל אורחים^(ז).

לויה: חז"ל הפליגו מאוד במצוה לוויה, ואמרו ששכר הלויה אין לה שיעור^(ח). ומוכח שם בגמ' שגדול לוויה יותר מההכנסה^(ט). עוד אמרו בגמ' שם שכל המלוה חבירו אפילו ד' אמות בעיר שוב אינו ניזוק (האורח), וכל שאינו מלוה אותו כאילו שופך דמו^(י). עיקר מצות לוויה הוא כדי להראות להם הדרך, כדי שלא יכשלו בדרך^(יא). [ולפי זה אפשר שראוי שיהיה לו מפה של השכונה מוכן ליתן לאורחים הצריכים אותה]. מ"מ אף אם האורח לא צריך לזה, עדיין מחוייב ללוות אותו לכל הפחות ד' אמות, שסגולה היא להמתלה שלא יארע לו איסור בדרך^(יב).

מי נחשב "אורח": ע"י ב"י או"ח ס"ס ש שלג שכתב שאין שייך מצוות "הכנסת אורחים" אלא באורחים שנתארחו אצלו, אבל המזמן חבירים לצאת מביתם כדי לסעוד אצלו, אין בזה מצוה כלל. וע"ש ברמ"א ס"א שכתב שאנשים שנתארחו אצל אחרים, והזמינם לצאת ממקום שנתארחו שם כדי לסעוד אצלו, נחשב כמצוה^(יג). היוצא מזה, שאין שייך מצוות "הכנסת אורחים" בבני העיר, כיון שיש להם בית בתוך העיר. [וה"ה שאין מצוה להזמין חברים מחוץ לעיר לצאת מביתם להיות אצלו לשבת].

אפשר ע"י אחר: אינו מחוייב להכניס אורחים שכבר נתארחו אצל אחר. ואם רוצה להזמין אותם, יש בו קיים מצוה, אבל אין מבטלין תלמוד תורה לזה כיון שאפשר הוא ע"י אחר^(יד). ואם המקום

שנתארחו אינם לפי כבודם של האורחים, נמצא שאינו אפשר ע"י אחר, ושפיר יש חיוב של הכנסת אורחים^(טו).

בנוגע לשאלתנו: בנוגע להבחורים בישיבת מיר, לכאורה הם נחשבים כאורחים של הישיבה, שהרי יצאו מביתם בחו"ל ובאו להתארח בישיבה^(טז). ולכן דינם כ"אורחים שנתארחו אצל אחרים" שכתב הרמ"א שאם מזמנם לביתו מקיים בזה מצוות הכנסת אורחים, אלא שאין חיוב לזמן אותם, כיון שאפשר להם ע"י אחר, דהיינו הסעודה שיש להם בישיבה. אבל יש בחורים שהאכילה בישיבה בשבת קשה עליהם, משום שהם רגילים לסעודות השבת הארוכות והחמיימות בחיק המשפחה, בבחור כזה מאוד יתכן שנחשב הדבר שאי אפשר ע"י אחר, וא"כ יש חיוב לאחרים לזמן אותו לביתם^(טז). ובנוגע לשאלה לגבי האלמנה שגרה בשכונה, אינה נחשב כמצוות "הכנסת אורחים" (ולכן אין חיוב מדרבנן לעשות), אבל ודאי אם מזמינה לביתו עושה עמה חסד גדול, ומקיים בזה מצוות עשה מן התורה של אהבת רעים^(טז).

(א) שבת דף קכ"ז ע"א אמר רב יהודה אמר רב גדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה דכתיב ויחמר לו אם נא מלאחי תן צעיק אל נא תצנור כו'. (ב) חגיגה דף כ"ז ע"א רבי יוחנן ור"ל דלמרי תרויביה וכו'. וע"ש בצנורות דף י' ע"ב שכל המלאכה תיה בחוק ביהו ומהיה מנכסיו. ומגלה עליו הכתוב כאלו מקריב תמידיו. (ג) ז"ב דף ע"ב ע"ב כל הרודף אחר לדרך הקצרה מנוולא לו מנחת ושטח בהן לדרך. ר"י בר יצחק אמר הקצרה מנוולא לו בני אדם המהונגים לעשות להן לדרך כדי לקבל עליהם שכרו. וע' באבות פ"א מ"ה י"ב ב"ק פתוח לנראה כו'. (ד) שבת דף קכ"ז. (ה) הוא מלוה חובות מדרבנן של הכנסת אורחים. ומלוה קיומית מדרבנן של ואהבת לרעך כמוך. כן פשוט דעת הרמב"ם הל' אצל פ"ד ה"א. וע' משכתבתי לענין זה לגבי ב"ק חוליס. (ו) ע' בגמ' סוטה דף י' ע"א. לענין הפסוק 'ועתה אשל צנור' נלמד שאברהם אבינו פתח פתח פתח או פונדק. וע"ש ברש"י ח"ל פונדק ללון שם אורחים ולשון אש"ל עטריקין הוא אכילה שמה ליה שהיה מלאכין ומשקן ואח"כ מלוה אותן ע"ל. (ז) אהבת חסד ח"ג פ"ב ח"ל צ"ח (אברהם אבינו) פלגין גדולים על הדרכים בשביל האורחים והיה שם מאכל ומשקה כו' ומה עוב הוא לאדם אם יכול ללמוד הגדה מאברהם אבינו להיות לו חדר מיוחד בשביל האורחים ע"פ לוינוס ומנוולא יקיים צעת לאחס צנור מלות ליה כו' וכי בשביל שאין אלו יכולין לקיים אכילה ושתייה כראוי לא יקיים ג"כ ליה ולויה ע"ל. [ואם גם זה לא, הא לכל הפחות לעשות מאכל להאזינים בדרך. ע' לקנ"ו]. (ח) סוטה דף מ"ו ע"ב ר' מאיר אומר כופין ללויה ששכר הלויה אין לה שיעור כו'. וע' באהבת חסד פ"ד. (ט) שם בסוטה. וע' ברומב"ם הל' אצל פ"ד ח"ל ש"כ הלוי ממונה מן הכל. והוא החוק שחקק אברהם אבינו ודך החסד שבה. ומלאכי עובדי דרכים ומשקה אותן ומלוה אותן. וגדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה ע"י אורח והוא ששכר הלויה אין לה שיעור כו'. וע' ברומב"ם פ"ד. (י) שכתב מלוה ז' בשם 'וללוה האורחים' במקום 'הכנסת אורחים'. [וע"ש באהבת חסד צ"ח ד"ה ועוד כמה כו' ח"ל ושנעתי שהיה מעשה צנורין אורח אחד ששעב אש צנורין, ותהמו העולם עליו על מה לא הגה עליו זכות מנחת. ואמרו גדול הדור אחד מפני שמנחה היה רק לקבל את האורחים באכילה ושתייה ולא ללוותם כלל. ואכילה ושתייה ראשי תיבות "אש" כו' ע"ל]. (יא) ע"ש בגמ' לענין הפסוק דיוני לא שפכו את הדם הזה. (יב) ע' באהבת חסד ח"ל אש האורח ח"ו וידע היעב הדך והדך מחפרש לכמה תצויות. מלוה רב"ה הוא לך אורח ולבראותו לו או ע"פ לצר לו היעב כדי שלא יכשל בה ע"ל. וע"ש צ"ח ח"ל כ"ב צנורין" דף דמלוה ללוות בכל גווני. מ"מ עיקר לוויה היא להראות להמתלה את הדרך שלא יכשל בה ע"ל. (יג) כ"כ באהבת חסד צ"ח שם. באמת השיעור לוויה הוצאה בגמ'. שמחוייב ללוותו מחוץ לעיר (כ) לתלמיד עד ע' אמה, איש לחצרו עד תחום שבת, ותלמיד לרב עד פרסה, ולרבו מוצה ג' פרסאות. וע"ש באהבת חסד שמחמיה על העולם שגרוה להקל צ"ח. וע"ש שמוסיף ח"ל ג' למר כי היינו דוקא צנורין שהדרכים אינם מסומנים ואם יעשה צ"ח יש סכנה מנחת חיות ולכסות אצל צנורין ומחמיה שהדרכים מיושבים וגם מסומנים אין בכלל זה כו' אצל כל זה הוא רק ללמד זכות על העולם צנורין שאינם זכורים ללך עד פרסה או עד תחום שבת. אצל הלילה לפסור עלמו מנוולא ליה לגמרי, כי מנוולא משמע שהוא דבר סנוולא להמתלה שלא יארע לו אכור הדך וגם ע"י הלוייה נמנר המלוה בשלימות כו' וצפרע אש הלוייה היא לתועלת לרבות לו את הדך כ"י חיוב גדול צ"ח ע"ל. וחזן מה"סנוולא לשמור המתולה. ידוע הוא שאורחים הרגיבו לא עוב ששנלו אורח מצוה ג' לוייה, והרגיבו כאלו נשאל מניחו. וק"מ מנחה שאין מלוה אורח כהגדלים לקנ"ו. ולכן אין חיוב של לוויה מדין לוויה אורחים. מ"מ יש ללוות אורח מחמת אהבת רעים. (יז) שאף שם אורחים של אחרים. מ"מ עכ"פ ע"י אונן הם אורחים אלו (של הענין). אף שפשי ע"י אחר וא"כ אין כלל חיוב. (יח) מ"מ דנו שם אש בכלל שיהי ע"ל לנחת "אורח" אורחים. (יט) כ"כ באהבת חסד ר"ש ח"ג צ"ח. ע"ש שהארץ להוכיח שגם בהכנסת אורחים אמרינן שאין מנעלין תלמוד תורה אש אפשי ע"י אחר. וכן ע' בשע"ל ס' ר"ג סק"ע. (כ) אהבת חסד שם. (כ"א) ולבאור תלוי צנורין שנים הם היו כבר צנורין. וכמה פעמים חזרו לציית בח"ל. וכמוכן. (כ"ב) ובד"ל שם האהבת חסד, שרץ להאכילם כפי כבודם. וכן שנעתי מרי"ב ש' לענין אש חיוב לדנוע על כל בחורי הישיבה, נודאי אי אפשר. והוא שאילה כללית. שכן יש תמיד מלוות הכנסת אורחים, וצוקר חוליס, והכנסת כלה, ולווחת המנח, מתי יכולים להתעלם? והוא הסוגיא של חיך קודמים, וצמח"ת נעסוק צ"ח. (כ"ג) כן שנעתי מרי"ב ש' ועוד שנעתי. ש"ז ח"ג ששכר לכוונה (כגון שהחתנו צ"ח"ו וצ"ח). דינס כלורחים שם שירגיבו מיושבים (כמה שצ"ח).

"ואמרת שיעיקר סיבת הדבר, שאנו מרחיקים בעצמנו את הקב"ה מאיתנו. הוא ציוה לנו והתקדישתם והייתם קדושים, ואמרו חז"ל כל המקדש עצמו מלמטה מקדשין אותו מלמעלה מעט מקדשין אותו הרבה, בעולם הזה מקדשין אותו לעולם הבא, וכתוב אחר אומר כי ד' אלקיך מתהלך בקרב מחניך להצילך וגו', (והמאמר להצילך כולל הרבה ענינים, להצילך מן החרב מן הרעב ומן הביזה), והיה מחניך קדוש, ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך, הרי ביאר לנו הכתוב מפורש, שכאשר נהיה קדושים הוא מתהלך בינינו להצילנו מכל רע, אבל אם יראה בנו ערות דבר הוא שב מאחרינו, וממילא

יחולו עלינו כל הסיבות ח"ו" (החפץ חיים - מכתבים ומאמרים)

בענין אמר לאשה 'התנשאי לי' ונפרדו אם צריכה גט

מעשה היה בנער שהחליט להציע נישואין לאשה, וכנהוג בזמנים אלו, הפיק ארוע הצעת נישואין. והנה בא והציע נישואין עם הטבעת. והנה במעמד "ההצעה" נכחו במקום חבריו ובני משפחתו, ותוך כדי שאמר לאשה "התנשאי לי?" וענתה האשה ואמרה הן". לאחר זמן נפלה מריבה בין שניהם, ונפרדו זה מזה בלא אומר ודברים ושאל אחד החכמים אם זאת האשה צריכה גט, או מותרת לכל אדם בלא כלום.

הנה כידוע הפוסקים דברו מענין אמר לאשה על "דרך שחוק וקלות ראש" הרי את מקודשת לי, ונתן לה טבעת וכיו"ב, שאם סברה וקבלה הטבעת, אף אם נעשה "הדבר בצחוק" צריכה גט מספק שמא היה בו מעשה קידושין. ואין נתיר אישה לשוק בלא גט כריתות. עיין בזה בשו"ת אחיעזר (א' אבהע"ז סימן כ"ד) שהביא דברי הב"ח (סימן מ"ב) דנאמנים לומר דלא כיונו לשם קידושין. וע"ע בשו"ת אגרות משה אבהע"ז (ח"ד סימן ע"ט) שדן בענין נערים שעשו קידושין כאלו והצריכם גט. ועוד תמצא רבות בתשובות הפוסקים שהזהירו שלא לעשות כן בטעות שיוצא מזה מכשולים וטעויות רבות, וספקות אם מקודשת וכיו"ב.

רק שבענינו, באנו לדון היכא שאמר לה כן על מנת באמת לינשא, רק שהלשון שאמר לה "התנשאי לי" אינו לשון "הרי את מקודשת לי" ואולי בזה תליא מילתא שאינו לשון קידושין. והנה ראיתי להבית יוסף (אבהע"ז סימן כ"ז סעיף ב') שהביא על מה שכתב הטור שם על שאמר לשונות של ספק בקידושין, וכתב בשם תשובת הרשב"א וז"ל: אין אשתי כנשואתי, שאילו האומר "הרי את נשואתי" לא שמענו שתהא מקודשת. דלא תקרא נשואה עד שתבעל או עד שתכנס לחופה. ובבדק הבית כתב וז"ל: ויש לתמוה עליו ממה שכתב בברייתא (קידושין דף ה'): הרי את לי לאינתו הרי זו מקודשת (לשון הרי את אשתי בארמית) ותניא עוד שאם אמר הרי את אשתי הרי זו מקודשת, וסתם אשתי משמע שהיא נשואה מממש, ואפילו למה שרוצה לחלק בין זו לזו, ה"ל למימר שהוא ספק מקודשת. ושמא גם הוא ז"ל כך דעתו לומר שאינה ודאי מקודשת אבל מידי ספיקא מיהא לא נפקא. עכ"ל. ומבואר מדבריו דאף שלשון הרי את נשואתי, אינו במשמע לשון קידושין, מיהא מידי ספק לא יצאנו, ומקודשת מספק. והכי נמי בנדון דנן, היכא שאמר "התנשאי לי" והסכימה ופשטה ידה וקבלה הטבעת תהא מקודשת.

ועיין בדברי הב"ח (שם) שכתב צריך עיון בדברי הרשב"א שמא כוונתו על כל פנים ד"ספק קידושין מיהא הוי אם היה מדבר עמה על עסקי קידושיה". וכן כתב המהרי"ט בחידושי על הרי"ף (דף ל"ה ע"ד). וכן כתבו החלקת מחוקק (שם ס"ק ה') והבית שמואל (ס"ק ח') שאם "היה מדבר עמה על מעסקי קידושיה, היא מקודשת בודאי". ושהרשב"א לא מיירי אלא כשאינו "מדבר עמה על עסקי קידושיה". עיי"ש. והיינו כל שהיה מדבר עמה על עסקי קידושין, כגון שדברו מה יעשו לאחר החתונה וכדו' הוי לכל הפחות ספק קידושין. וכמ"ש רבנו המאירי (קידושין דף ו'). שהדיבור בעסקי קידושין צריך שיהא בו לשון שאילו היה כיוצא בו בקידושין יהא מועיל. כגון שיאמר "תרצי להיות אשתי". עיין שם והובאו דבריו באוצר הפוסקים (סימן כ"ז אות א' ועיי"ש עוד מענין עסקים בעסקי קידושין מתשובות הפוסקים וא"צ להאריך בזה).

אבל כל מה שדנו בזה, איירי שדברו מעניני קידושין ונתן לה טבעת על מנת לינשא, אבל היכא שלא נתכוין לישא אותה, אין חשש

לקידושין כיון דבעינן בקידושין שנתרצית, ואף שפשטה ידה לקבל את הטבעת, מיהא לא נתכוונה להתקדש לו באותו זמן, רק שהסכימה להיות אשתו, ועדיין לא גמרו את הקידושין. ובודאי שיש לדייק מלשון "התנשאי לי", שמשמעו לא עכשיו אלא לעתיד לבוא, ולא נתכונו לנשואין כעת. ומימילא לא היו מתכוונים ליגמור מעשה הקידושין באותו רגע.

מה גם שאף שהיו עדים כשרים באותו מעמד, מכל מקום היו גם קרובי משפחה הפסולים לעדות. ואף שיש שני עדים כשרים קיי"ל עדות שבטלה מקצתה בטלה כולה, וכיון שלא ייחד עדים, לא הוי עדות. וכמ"ש הריטב"א בחידושים (קידושין דף מ"ג). וז"ל: "וכל דאיכא במעשה הקידושין כשרים ופסולים וקרובים, צריך לייחד עדים כשרים לקידושין. דאי לא כיון דאיכא נמי קרובים ופסולים בטלת גם עדות הכשרים" וכו', שגזירת הכתוב הוא, שאין קיום לקידושין בלא עדים, וכיוון שכן שיש צירוף פסולי עדות עימהם עדות, כולם בטלה. עכת"ד. וכ"כ בספר קצות החושן (סי' ל"ו סק"א) שכתב דראוי ונכון לכל מסדרי קידושין לייחד עדים כשרים בשעת קידושין שלא יהא ח"ו שום גמגום בשורש קדושת ישראל.

וכן פסקו האחרונים עיין שו"ת יביע אומר (חלק ח' אהע"ז סימן ג' אות ה') ובשו"ת משפטי עוזיאל (אהע"ז סימן נ"ז) והביאו למעשה דברי החתם סופר (שו"ת אהע"ז סימן ק') דאם נמצא אחד העדים פסול, לא תתקיים העדות בשאר הנוכחים. דזה אינו והוא נגד הפוסקים הראשונים הריטב"א הנ"ל ורבנו ירוחם (סימן ז') דפשיטא ליה דלא הוי קידושין, עיין שם. וכ"כ בפשיטות גאון עוזנו ותפארתנו הגר"ש משאש בשו"ת שמש ומגן (ח"ב אהע"ז סימן י"א) ואף שבשו"ת ציץ אליעזר הביא שחולקים רבים על דין זה של הריטב"א והחתם סופר, ונמידי ספיקא דאורייתא לא נפקא. מ"מ אין הסתמכות בדברינו רק על זה, אלא כסניף להקל. ודו"ק.

עוד יש לומר שהרי ידוע תקנת הרבנות הראשית לישראל שהמקדש שלא ברשות קידושי בטלים, וכמ"ש בשו"ת יביע אומר (חלק י' אבהע"ז סימן כ"ה) וסמכו על מה שכתב בתשובת הרשב"א (סימן אלף ר"ו) וזת"ד: קהל שהתקינו תקנה מפני הפרוצים שכל מי שיקדש אשה שלא במעמד עשרה מישראל לא יהיו קידושי קידושין, האם יש תוקף לתקנתם. והשיב, שורת הדין נ"ל ברור שיכולים הקהל לעשות כן, ובלבד שיסכימו אנשי העיר והרבנים שלהם. והיינו טעמא דקיימא לן הפקר בית דין הפקר וכו'. ומעשה היה בעירנו, ודנתי בדבר לפני מורי הרב הרמב"ן והודה לדברי. ומכל מקום צריך עוד להתישב בדבר. וכיו"ב כתב עוד בתשובתו (סימן תקנא), ושכן מצא לרבינו שרירא גאון שכך נהג הוא ואבותיו, ואמר לקהל לנהוג כן. עיין שם. וכן כתב בתשובת הריב"ש (סימן שצט) שיכולים הקהל לתקן שכל מי שיקדש שלא בידיעת נאמני הקהל ובפני עשרה יהיו קידושי מופקעים ובטלים, ומעתה מאותו זמן מפקירים הקהל הכסף שיקדש בו, שהפקר בית דין הפקר. והמקדש נגד תקנה זו אין קידושי קידושין, שסתם מקדש על דעת מנהג העיר מקדש. עיי"ש. וכתב המהר"ם אלשקר (סימן מ"ח) שאף על פי שהרשב"א לא החליט בדבר, וסיים בתשובה הנ"ל שצריך להתישב עוד בדבר, הנה בתשובות אחרות הורה כך למעשה אחר היישוב, וכמו שכתב כן בשמו רבינו ירוחם. ועל זה סמכו למעשה גאוני ירושלים, וכמו שכתב בשו"ת פרי הארץ (חלק ג' אבהע"ז סימן ב') וז"ל: וכבר נודע לכל תושבי עיר הקודש ירושלים אשר ישנה הסכמה קדומה בחרם ובנידויי ובכל תוקף מקדושים אשר בארץ המה שלא לקדש שום בת ישראל טרם עת החופה והנישואין. וכל העובר על זה לקדש בקרב הארץ הרי הקידושין ההם מופקעים מעיקרן, ואפילו שיהיו במאה עדים, דאפקעניהו רבנן לקידושין מניה, והרי הוא נלכד ברשת נח"ש. והסכמה זו נהוגה אצלנו בכל תוקף עד יבא מורה צדק. "וכך אנו נוהגים הלכה למעשה". והביא כל זה בשו"ת רב פעלים חלק א' (אבן העזר סימן י"א), (ועוד כידוע המנהג בזמן הזה שכל קידושין יהיו סמוך לחופה, וכל שעשה כן קידושי בטליו. ויש לדון בזה עוד), וזאת למודעי כי כל מה שכתבתי הוא על דרך הלימוד ויסודות ההלכה, ובאם יבוא מעשה לפנינו נדון בו לגופו של ענין כדרכה של תורה.

חזו בני חביבי

שיעור בהלכות טהרה
כל חמישי בערב בשעה
9:30 בבית הכנסת אהל
לוי (בעזרת הנשים)
ברוב עם!

עם הצ'ונט המיוחד תרומת איש החסד ר' שלמה כהן הי"ו

כולל יום שלם - הר שמואל!

תושבים יקרים, בעזרת ה' אנו משתדלים להקים מקום תורה
לאברכים מהר שמואל בלבד! שיהיה קול תורה בשכונתנו ללא

כולל ערב חדש!

במסגרת לימוד הדף היומי - עם מבחנים של 'דרשו'
המעוניינים נא לפנות ל- 0542002882

שירת הבקשות ברוב עם!

השבת שבת וירא וכל שבת בעזה"י עד שבת הגדול!
בליל שבת בבית הכנסת אהל לוי בשעה 20:30

שיעורי תורה

שיעור באור החיים הקדוש
תהילים ושיעור לנשים
קבלת שבת לבנות
מתמידים לבנים
בתיה לבנות
תהלים לבנים - תהלים לבנות - שיעורים בהלכה - שיעורים בגמרא - שיעור דף יומי מפורסם בבתי הכנסת

שירותי דת וגמילות חסד

לתיאום בענין טהרה: שעות פתיחה החדשים 19:30-20:30
שאלות בהלכה וטהרה:
שאלות בהלכה וטהרה:
דיני תורה בדיני ממונות ושכנים:
גמ"ח תרופות:
גמ"ח רדיאטורים לחימום:
מיץ ענבים:
כרית של ברית:
גמ"ח בלוני גז:
גמ"ח מזוזות:
הצלה, עזרה ראשונה, זמינים 24 שעות ביממה - אברהם ג'יאן
הצלה, עזרה ראשונה, זמינים 24 שעות ביממה - חיים בלך
גמ"ח פלטות לשבת - משפחת פרלמן:
גמ"ח עריסה לתינוק לחודשים ראשונים:
גמ"ח טיטולים ומטרנה לע"ג איל בן זהבה ז"ל, ולרפואת טוהר בת שני שרה
אנילציה ואדים חמים, לע"ג שמעון בן לאה
אחות מוסמכת לשעת הצורך בשבת (פציעות זריקות וכו'):
אחות מוסמכת לשעת הצורך בשבת (פציעות זריקות וכו'):
גמ"ח כיסאות שולחנות ומזרנים וגמ"ח פלאטה של שבת:
גמ"ח כיסאות שולחנות, כסאות ג' טפחים, סירים גדולים:
גמ"ח כיסאות שולחנות מפות שולחן וכלי הגשה:
גמ"ח מוצצים ובקבוקים:
גמ"ח להמסת אבנים בכליות, החזרת פרקים למקום, וקיבוע:
מקן, אנילציה, משאבת חלב ודינ\שמלי לע"ג אסתר בת ג'יה
איסוף וחלוקת מזון למשפחות:
גמ"ח מכשיר ניווט ווייז WAZE:

ע"י הרב חיים ביטון הי"ו רחוב ברקת 15 כל מוצ"ש
אצל משפחת עידן רחוב אחלמה 9 בשעה 14:45
בזמן הדלקת נרות אצל משפחת ר' דוד ירושלמי הי"ו, רחוב נופך 9, ממתקים והפתעות!
כל ערב עם הרב יעקב דרשן הי"ו בבית הכנסת הספרדי ממתקים והפתעות ונחת אמית!
בבית הכנסת החסידי בשעה 15:30 על ידי משפחת קוהלי הי"ו לבנות עד כיתה ח'
מפורסם בבתי הכנסת

אסתר קוק: 058-7171537 אילנה: 052-7111480
הרב דוד שרעבי טל: 054-2002882
הרב יוסף שטילרמן טל: 02-5715176
הרב עמנואל אפרגן טל: 058-7188158
גב' שולה ויטנשטיין טל: 054-8441374
הרב מרדכי ויטנשטיין טל: 054-8441374
משפחת בן ישי טל: 054-8402564
משפחת נחמני טל: 050-5245392
משפחת דוד שילמן רח' ברקת טל: 0525712663
משפחת קוהלי אבני החושן 106 טל: 0527659122
אחלמה 10 טל: 0502616377
אחלמה 11 טל: 0587668000
רח' אודם 18 טל: 0584226225
ר' שלמה ברונר: 0547857575
על ידי משפחת ויצמן רחוב ברקת 4 טל: 050-6401440
משפחת בן סימון, טל: 0257110091 0504168728
גב' מטטוב: רח' אודם 16
גב' רינה:
הרב איתמר שעהי טל: 052-6161696
אביאל ירושלמי 0504116009
הרב חיים דדש טל: 02-5711480
משפחת אלקיים טל: 02-5715028
הרב משה קליין טל: 052-3466778
משפחת שרעבי טל: 054-8002882
גב' קרליין שרעבי טל: 054-6535441
הר' אלעזר לוי טל: 0548590029

HARSHMUEL.COM TASHMAN.NET

sharabymail@gmail.com

TEL: 0542002882